

PROTOKOLL
for
møte i Omsetningsrådet
fredag 14. januar 2022 kl. 13:00
Digitalt møte

Møtet ble hevet kl. 13:30.

Til stede:	Björg Tørresdal, Bjørn Gimming, Marit Haugen, Kjersti Hoff, Trine Hasvang Vaag (fra sak 03/22), Sveinung Halbjørhus (vara for Anne Jødahl Skuterud), Gaute Lenvik, Anne Berit Aker Hansen, Bjørn-Ole Juul-Hansen, Arnfinn Hongseth og Thea Susanne Skaug
Forfall:	Anne Jødahl Skuterud, Trine Hasvang Vaag (sak 01 og 02/22)
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Hans Peder Hvide Bang og Ellen Karin Solevåg

Rådet berammet et nytt ekstraordinært møte 28. januar kl. 14:00 for behandling av Norturas søknad om mulighet for fastsetting av ny PGE. Møtet gjennomføres digitalt.

Saksliste

001/22	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	2
002/22	Alle - Representasjon i Omsetningsrådet fra 1. januar 2022.....	4
003/22	Egg - Markedsregulering av overskuddsegg til eggprodukter.....	5

Saksnr.: 001/22	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 14.01.2022	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 22/1831-1

Beskrivelse

Landbruksdirektoratet gjør oppmerksom på feil i nummereringen av sakene, som skyldes teknisk feil. Vi forsøker å rette opp dette.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter er sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Saksnr.: 002/22	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 14.01.2022	Tittel: Alle - Representasjon i Omsetningsrådet fra 1. januar 2022	Saksnr.: 21/48980-3

Beskrivelse

Landbruks- og matdepartementet har i brev datert 15. desember 2021 oppnevnt følgende medlemmer og varamedlemmer til Omsetningsrådet. Funksjonstiden er f.o.m. 01.01.2022 t.o.m. 31.12.2025.

Organisasjon	Medlem	Varamedlem
Norges Bondelag	Bjørn Gimming	Sigrid Hjørnegård
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Kjersti Hoff	Eli Berge Ness
Nærings- og fiskeridepartementet	Thea Susanne Skaug	Nora Svarstad Ytreberg
Felleskjøpet Agri SA	Anne Jødahl Skuterud	Sveinung Halbjørhus
Nortura SA	Trine Hasvang Vaag	Hans Thorn Wittussen

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 2.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Landbruks- og matdepartementet datert 15. desember 2021

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Saken tas til orientering.

Saksnr.: 003/22	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 14.01.2022	Tittel: Egg - Markedsregulering av overskuddsegg til eggprodukter	Saksnr.: 22/1142-2

Beskrivelse

Nortura SA søker om å benytte midler fra omsetningsavgiften til disponering av 200 tonn overskuddsegg til billigsalg. Bakgrunnen er reduksjon i storhusholdningsmarkedet grunnet tiltak som er innført på grunn av koronasituasjonen. Nortura mener at en prisreduksjon på kr 8,0 per kg er nødvendig, og at kostnaden med dette kan bli 1,6 mill. kroner.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg, fastsatt av Omsetningsrådet 29.03.2012, punkt 2 tredje ledd, jf. forskrift av 22.10.2008 nr 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura datert 10. januar 2022.

Møtebehandling

Bjørn-Ole Juul-Hansen ba om følgende protokollføring:

«Av søknaden fremgår det at Nortura SA var utsatt for dataangrep 21. desember og at angrepet skapte problemer for vareforsyningen mot konsumeggmarkedet. Dette brukes som en del av begrunnelsen for søknaden om igangsetting av reguleringstiltaket.

Markedsreguleringen er ikke til for å regulere enkelte industriaktørers overskuddsproblemer. Dette gjelder både når bedriften har forårsaket problemene selv, og når eksterne forhold har skapt dem.

Markedsregulerende tiltak skal benyttes for å regulere totalutbudet i markedet i den hensikt å sikre bondens inntekt.

Når situasjonen har blitt som den er, og alternativet er framtidige leveranser til dyrefôr, tilsier dette både omdømmemessig og økonomisk at det er mest hensiktsmessig for eggsektoren å benytte den meget gode reguleringsløsningen som er foreslått.»

Arnfinn Hongseth støttet denne protokollføringen.

Protokollen fra denne saken frigis ved møteslutt.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt.

Vedtak

Omsetningsrådet gir Nortura SA en forhåndsgodkjennelse for å gjennomføre billigsalg av inntil 200 tonn overskuddsegg til eggprodukter i 2022 og få dekket kostnadene på inntil kr 8,00 per kg, til en samlet verdi av inntil 1,6 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på

egg.

Egg - Markedsregulering av overskuddsegg til eggprodukter

Nortura søker i brev av 10. januar 2022 om forhåndsgodkjenning til å benytte midler fra omsetningsavgiften til disponering av 200 tonn overskuddsegg til eggprodukter ved billigsalg.

Søknad fra markedsregulator Nortura

Norturas søknad av 10. januar 2022 gjengis her i sin helhet:

«Søknad om billigsalg av overskuddsegg til eggprodukter

Nortura SA søker om å benytte midler fra omsetningsavgiften til disponering av 200 tonn overskuddsegg til billigsalg.

Bakgrunn for situasjonen

Storhusholdningsmarkedet er for tiden svært redusert på grunn av tiltak som er innført for å redusere smitte av korona. Nortura Revetal har i normale situasjoner en mulighet til å produsere eggprodukter for å legge på lager som en buffer ved normale svingninger i markedet. Som følge av redusert salg av eggprodukter i storhusholdningsmarkedet er lagrene nå fulle og denne bufferen ikke tilstede. Nortura SA var utsatt for dataangrep 21. desember. Det skapte problemer for vareforsyningen mot konsumeggmarkedet, og det var i en kort periode vanskelig å få egg fram til forbruker. Ved stor innsats ble problemet redusert til en begrenset mengde overskuddsegg. Slik Nortura nå vurderer situasjonen, er det behov for å finne avsetning for 200 tonn egg til eggprodukter som Nortura Revetal ikke har lagerbuffer til å håndtere slik markedet har utviklet seg.

Nortura ber derfor om at Omsetningsrådet godkjenner å bruke inntill 1,6 mill kroner for å sikre at 200 tonn overskuddsegg til eggprodukter blir benyttet som menneskeføde i det norske markedet. Dersom Omsetningsrådet godkjenner søknaden vil Totalmarked umiddelbart varsle bransjen slik at eggene kan omsettes før de blir for gamle.

Forslag for tiltak

Eggene er allerede for gamle til å selges som skallegg til konsum, og de må benyttes til eggprodukter for å sikre at eggene benyttes til menneskeføde.

I pkt, 2 i Retningslinjer for markedsregulering av egg heter det «Billigsalg av egg kan iverksettes etter forhåndsgodkjenning av Omsetningsrådet.».

Det vil ødelegge prisbildet for egg og eggprodukter dersom det er forventninger om stadig billigsalg av egg. Totalmarked har erfaring fra partisalg på kjøtt at det ikke ødelegger prisdannelsen i det norske markedet så lenge det kun gjøres unntaksvis. Nortura vil understreke at det er en helt spesiell unntakssituasjon som er grunnlaget for behov for å gjennomføre billigsalg av egg.

Andre tiltak innen markedsreguleringen som er vurdert

- Førtidsslakting er iverksatt med effekt fra uke 1 til 13, og er allerede utnyttet maksimalt. Dersom førtidsslaktingen blir økt vil vi ikke kunne forsyne markedet med nok konsumegg.
- Omdisponering til miljøfôr har vært benyttet enkelte år tidligere. Dette er ikke et alternativ nå på denne tiden av året. Vintertemperatur medfører at det ikke er teknisk mulig å lagre eggene på utendørs tanker pga frost og kan derfor ikke benyttes nå.

Pris på partisalg/billigsalg og totalkostnad

Totalmarked mener at de usorterte overskuddseggene kan omsettes i Norge for kr 12 pr. kg. Dette tilsvarer om lag prisen på importerte egg. Verdien av de usorterte overskuddseggene er kr 20,00 pr. kg og en prisreduksjon på kr 8 pr. kilo vil være nødvendig.

Totalkostnaden med å benytte 200 tonn egg til billigsalg blir 1,6 mill. kroner.

Finansiering

Budsjett for omsetningsavgift egg i 2022 viser et utgående fond på ca. 33 mill. kroner, og det er en målsetting at fondet skal være minst 30 mill. kroner. Dermed bør det være tilstrekkelige midler til å finansiere 1,6 mill. kroner til billigsalg av overskuddsegg.

Nortura SA søker om å benytte inntil 1,6 mill kroner fra omsetningsavgiften til billigsalg av 200 tonn overskuddsegg.

Med vennlig hilsen
Nortura SA

Ole Nikolai Skulberg
Direktør»

Landbruksdirektoratets vurdering

Nasjonale restriksjoner grunnet koronasituasjonen har medført reduksjon i storhusholdningsmarkedet. Salget av eggprodukter har derfor gått ned, og muligheten for å produsere eggprodukter ved Nortura Revetal for å legge på lager som en buffer ved svingninger i markedet er ikke en mulighet slik situasjonen er nå. Nortura ser behov for å finne avsetning for 200 tonn egg som allerede er for gamle til å selges som skallegg til konsum, og de ber Omsetningsrådet om midler for om mulig å få omsatt eggene til menneskeføde ved å selge dem til en nedskrevet pris. Nortura understreker at det er en helt spesiell unntakssituasjon som er grunnlaget for å gjennomføre dette tiltaket.

Nortura har informert Landbruksdirektoratet om at reguleringslageret ved starten av uke 2 er på 650 tonn egg, og det ligger an til å øke til minst 800 tonn i løpet av januar. Reguleringslagerets beholdning på denne tiden av året kan variere en del fra år til år, men reguleringslageret er nå likevel noe høyere enn det pleier å være på denne tiden av året. Når muligheten for avsetning ved produksjon av eggprodukter ikke kan benyttes, vil det kunne påvirke størrelsen på reguleringslageret.

Nortura nevner i sin søknad at dataangrepet de opplevde 21. desember 2021 har vært en utfordring for deres vareforsyning. For at tiltaket skal være innenfor markedsreguleringen er det Landbruksdirektoratets vurdering at det skal være et nasjonalt overskudd i markedet, og at tiltaket ikke skal være knyttet til et problem i Norturas egen varestrom. På direkte spørsmål har Nortura bekreftet at kvantumet på 200 tonn er knyttet til nasjonal svikt i storhusholdningsmarkedet.

Hjemmel for ordningen billigsalg er i retningslinjer for markedsregulering av egg punkt 2 tredje ledd, der det står følgende: «Billigsalg av egg kan iverksettes etter forhåndsgodkjennelse av Omsetningsrådet.» På grunnlag av dette har Nortura søkt om en slik forhåndsgodkjenning.

Markedsreguleringsforskriftens § 3-1 sier at markedsregulator har ansvaret for effektivt og konkurransenøytralt å gjennomføre markedsreguleringen slik at kostnadene blir lavest mulig. Nortura har vurdert andre tiltak, og det er begrensede muligheter for egg som er såpass gamle. Tiltak som omdisponering til miljøfôr og destruksjon har tidligere blitt vurdert til betydelig høyere kostnad per kg enn det som er foreslått nå, jf. Omsetningsrådets møte 11.

februar 2020, sak 08/20, og det er samtidig en klar fordel at eggene går til humant konsum. Nortura har også påpekt at omdisponering til miljøfôr ikke er aktuelt på denne tiden av året.

Ved behandling av omsetningsavgiften for 2022 i Omsetningsrådets møte 6. desember 2021, sak 105/21, ble utgående fond for egg for 2022 budsjettert til ca. 33,2 mill. kroner. I sak 69/15 i Omsetningsrådets møte 20. oktober 2015 ble det vedtatt at anbefalt nivå for eggfondet er 30,0 mill. kroner. Nortura har søkt Omsetningsrådet om en kompensasjon på kr 8 per kg, som vil gi en total kostnad på 1,6 mill. kroner dersom hele kvantumet på 200 tonn blir benyttet. Fondet vil dermed fortsatt være over anbefalt nivå ved full utnyttelse av tiltaket, alt annet uendret.

Markedsreguleringstiltaket billigsalg på egg kan dersom det ikke utformes på en forsvarlig måte gi en risiko for konkurransvridning mellom aktørene i markedet. I markedsreguleringsforskriften § 1 heter det «Tilskudd skal i samsvar med omsetningsloven utformes konkurransenøytralt, både overfor produsentene og omsetningsleddene.» Det heter i § 3-1 «Markedsregulator plikter å gjennomføre markedsreguleringen slik at en oppnår mest mulig like konkurransevilkår innenfor omsetning av de jordbruksvarer som er omfattet av denne forskrift». Det er i samsvar med disse bestemmelsene viktig at alle aktuelle avtakere av de regulerte varene får lik anledning til å benytte seg av salget, og at disse får samtidig informasjon om tiltaket. Det vises i denne forbindelse også til markedsreguleringsforskriften § 6 om informasjonshåndtering og informasjonsplikt med tilhørende vedtatte rutiner.

Dersom tiltaket gjennomføres bør det offentliggjøres så fort som mulig for å få omsatt eggene før de blir for gamle. Landbruksdirektoratet foreslår derfor at protokollen fra møtet offentliggjøres ved møteslutt. Nortura skriver i sin søknad at de vil varsle bransjen umiddelbart dersom Omsetningsrådet godkjenner søknaden for at eggene skal omsettes før de blir for gamle.

Landbruksdirektoratet foreslår for Omsetningsrådet at Norturas søknad innvilges.